

Aprobat în ședința Guvernului din \_\_\_\_\_ 2024

Decizia protocolară nr. \_\_\_\_\_/2024

*Proiect*

**UE**

## **L E G E**

### **pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege:

– transpune art. 2 lit. (j), art. 3b (1) și (2), art. 3d (1) și (2) prima frază, art. 7 (1), (3) și (4) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 184 din 14 iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 (CELEX:32007L0036);

– transpune art. 72 (4) și art. 83 primul alineat din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din iulie 2017, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 (CELEX: 32017L1132).

**Art. I.** – Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 372-382, art. 341), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

**1.** În clauza de armonizare, textul:

„– parțial Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2017/828 a Parlamentului European și a Consiliului din 17

mai 2017 de modificare a Directivei 2007/36/CE în ceea ce privește încurajarea implicării pe termen lung a acționarilor” se substituie cu textul:

„ – parțial Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 184 din 14 iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 (CELEX: 32007L0036);

– art. 72 (4) și art. 83 primul alineat din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 (CELEX: 32017L1132)”.

2. Pe tot parcursul textului legii, cuvintele „Depozitar central”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Depozitar central unic”, la forma gramaticală corespunzătoare.

3. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 2.** Noțiuni

(1) Societate pe acțiuni (în continuare – *societate*) este societatea comercială al cărei capital social este în întregime divizat în acțiuni și ale cărei obligații sunt garantate cu patrimoniul societății.

(2) Alte noțiuni, decât cele definite expres în prezenta lege, au semnificația expusă în Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.”

4. La articolul 12 alineatul (4), textul „al valorilor mobiliare (în continuare – *Depozitar central*)” se exclude.

5. La articolul 13 alineatul (1), cuvântul „document” se substituie cu textul „instrument financiar sub formă de înscriere în cont.”.

6. La articolul 17 alineatul (4) în primul enunț, cuvintele „de lei” se exclud.

7. Articolul 25:

se completează cu alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Dreptul de preempțiune al tuturor acționarilor nu poate fi limitat sau retras prin statut sau act constitutiv. Dreptul de preempțiune al acționarilor poate fi limitat sau retras numai prin hotărârea adunării generale a acționarilor în legătură cu o emisiune publică de valori mobiliare și doar în cazul societăților ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată. Consiliul societății sau organul executiv va pune la dispoziția adunării generale a

acționarilor un raport scris, prin care se precizează motivele limitării sau retragerii dreptului de preempțiune, justificând prețul de emisiune propus.”;

la alineatul (2), textul „Dreptul de preempțiune nu poate fi limitat sau retras.” se exclude.

**8.** La articolul 48, alineatul (3) se completează cu litera c<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„c<sup>1</sup>) hotărăște privind limitarea sau retragerea dreptului de preempțiune în condițiile art. 25 alin. (1<sup>1</sup>) și art. 60 alin. (2) lit. c<sup>1</sup>);”.

**9.** Articolul 51:

la alineatul (8), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) data la care lista acționarilor trebuie să fie întocmită în conformitate cu art. 52 alin. (4)”;

se completează cu litera e<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„e<sup>1</sup>) data de referință, determinată în conformitate cu art. 56 alin. (1) și mențiunea că doar persoanele care sunt acționari la data de referință au dreptul de a participa și a vota în cadrul adunării generale;”.

**10.** Articolul 52 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 52.** Identificarea acționarilor și lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală a acționarilor

(1) Societatea, în corespundere cu prevederile prezentei legi și legislației privind piața de capital, este în drept să identifice acționarii săi, inclusiv în scop de întocmire a listei acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală.

(2) Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală se întocmește, după caz, de Depozitarul central unic/registrator la data stabilită de consiliul societății.

(3) Cerințele privind identificarea acționarilor și transmiterea de către intermediari către Depozitarul central unic/registrator a informațiilor, în scopul indicat la alin. (1) și art. 56 alin. (1), sunt prevăzute în Legea nr. 171/2012 privind piața de capital și actele normative emise în acest scop de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

(4) Data la care se întocmește lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală, pentru societățile menționate la art. 56 alin. (1) lit. c), nu poate preceda data luării deciziei de convocare a adunării generale a acționarilor și nu poate depăși termenul de 45 de zile înainte de ținerea ei.

(5) Pentru societățile ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare, altele decât emitenți bănci și societăți de asigurare/reasigurare, lista se întocmește la data de referință în sensul art. 56 alin. (1) lit. a) și b).

(6) Lista acționarilor va cuprinde:

a) data la care a fost întocmită lista;

- b) numele și prenumele (denumirile) acționarilor, domiciliul (sediul) lor, numărul de identificare personal (numărul de identificare de stat);
  - c) datele despre custozii acțiunilor, după caz;
  - d) clasele și numărul de acțiuni care aparțin acționarilor sau custozilor, după caz;
  - e) numărul total de voturi, numărul de voturi limitate și numărul de voturi cu care acționarul va participa la adoptarea hotărârilor;
  - f) semnătura persoanei care a întocmit lista acționarilor societății.
- (7) Lista acționarilor poate fi modificată numai în cazurile:
- a) restabilirii, potrivit hotărârii instanței judecătorești, a drepturilor acționarilor care nu au fost înscriși în lista dată;
  - b) corectării greșelilor comise la întocmirea listei;
  - c) înstrăinării acțiunilor de către persoanele înscrise în lista unei societăți indicate la art. 56 alin. (1) lit. (c) până la data de referință stabilită pentru aceasta;
  - d) efectuării modificărilor în datele prevăzute la alin. (6) lit. b)-e)."

#### 11. Articolul 53:

la alineatul (1), după cuvintele „de interes public” se introduc cuvintele „și emitenților ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare în cadrul unui Sistem multilateral de tranzacționare”;

la litera b), după cuvintele „de presă” se introduce cuvântul „și”;

se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) se comunică în scris Depozitarului central unic și operatorului de piață sau operatorului de sistem”;

la alineatul (2), după cuvintele „de interes public” se introduc cuvintele „și emitenți ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare în cadrul unui Sistem multilateral de tranzacționare”.

#### 12. Articolul 55:

la alineatul (3), după cuvintele „de interes public” se introduc cuvintele „și emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare în cadrul unui Sistem multilateral de tranzacționare, iar cuvintele „va plasa” se substituie cu cuvintele „vor plasa”;

la alineatul (4), după cuvintele „Entitatea de interes public” se introduc cuvintele „și emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare în cadrul unui Sistem multilateral de tranzacționare”.

#### 13. Articolul 56 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 56.** Înregistrarea participanților la adunarea generală a acționarilor

„(1) Dreptul acționarilor de a participa la adunarea generală și de a vota în cadrul acesteia se stabilește în funcție de acțiunile deținute de către aceștia la o

anumită dată, anterioară adunării generale, numită „data de referință” și care reprezintă:

a) 5 (cinci) zile până la data desfășurării adunării generale a acționarilor societății, ținută cu prezența acestora, pentru societăți ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul unui Sistem multilateral de tranzacționare, altele decât bănci și societăți de asigurări/reasigurări;

b) 15 (cincisprezece) zile până la data desfășurării adunării generale a acționarilor societății, ținută cu prezența acestora, pentru societăți ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul unui Sistem multilateral de tranzacționare din afara Republicii Moldova, altele decât bănci și societăți de asigurări/reasigurări;

c) 3 zile (trei) până la data desfășurării adunării generale a acționarilor societății, în alte cazuri decât cele prevăzute la lit. a) și b).

(2) Drepturile acționarilor de a-și vinde sau de a-și transfera în alt mod acțiunile, în cursul perioadei dintre data de referință, astfel cum este definită la alin. (1), și respectiva adunare generală, nu sunt supuse niciunei alte restricții, decât dacă asemenea restricții sunt aplicate conform legii și în legătură cu aceasta, dreptul unui acționar de a participa la adunarea generală și de a vota în limita acțiunilor deținute cu drept de vot nu va fi condiționată de depozitarea, transferul sau înregistrarea acestora pe numele vreunei persoane fizice sau juridice după data de referință enunțată de societate.

(3) Pentru a participa nemijlocit la adunarea generală care se ține cu prezența acționarilor sau sub formă mixtă, acționarii societății sau reprezentanții lor, sau custozii acțiunilor sunt obligați să se înregistreze contra semnătură la secretarul societății sau la comisia de înregistrare. Dovada calității de acționar nu poate fi condiționată decât de cerințe necesare pentru identificarea acționarilor și numai în măsura în care acestea sunt proporționale cu realizarea obiectivului respectiv.

(4) Participanții la adunarea generală a acționarilor societății cu un număr mai mare de 50 de acționari se înregistrează de comisia de înregistrare, care se desemnează de către organul sau de către persoanele care au adoptat decizia de convocare a adunării.

(5) Funcțiile comisiei de înregistrare pot fi delegate registratorului.

(6) Reprezentantul acționarului sau custodele acțiunilor este în drept să se înregistreze și să participe la adunarea generală a acționarilor numai în baza actului legislativ, procurii, contractului sau a actului administrativ.

(7) Actul de reprezentare la adunarea generală eliberat de acționari persoane fizice poate fi autentificat de notar sau de administrația organizației de la locul de muncă, de studii sau de trai al acționarului, iar pentru pensionari, de organul de asistență socială de la locul de trai, cu excepțiile stabilite la alin. (8) și (9).

(8) În cazul entităților de interes public, înregistrarea acționarilor și a reprezentanților acestora la adunarea generală ținută prin mijloace electronice se poate efectua prin intermediul mijloacelor electronice, iar actele de reprezentare

pentru reprezentanții acționarilor se pot acorda în condițiile stabilite la art. 22 alin. (6).

(9) În cazul entităților care nu sunt de interes public, înregistrarea acționarilor și a reprezentanților acestora la adunarea generală ținută prin mijloace electronice, precum și acordarea actelor de reprezentare pentru reprezentanții acționarilor se pot efectua în modul prevăzut la alin. (8) numai dacă statutul societății permite ținerea adunării generale prin mijloace electronice.

(10) Dacă persoana înscrisă în lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală, care s-a hotărât că se va ține prin corespondență sau sub formă mixtă, a înstrăinat acțiunile societății până la ținerea adunării generale, ea va transmite achizitorului acestor acțiuni buletinul de vot sau copia lui. Această cerință se extinde asupra fiecărui caz ulterior de înstrăinare a acțiunilor până la data de referință prevăzută la alin. (1).

(11) Cerințele stabilite la alin. (10) nu se aplică în cazul societăților cotate în cadrul unei burse de valori din afara Republicii Moldova.

(12) Depozitarul central/registratorul este obligat, în cazurile prevăzute la alin. (10), să întocmească lista modificărilor operate în lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală în modul prevăzut de legislația privind piața de capital.

(13) Lista acționarilor care participă la adunarea generală va fi semnată de secretarul societății ori de membrii comisiei de înregistrare ale căror semnături se autentifică de membrii comisiei de cenzori în exercițiu sau se legalizează de notar și va fi transmisă comisiei de numărare a voturilor. Secretarul societății sau comisia de înregistrare stabilește prezența sau lipsa cvorumului la adunarea generală a acționarilor și numără voturile pentru alegerea comisiei de numărare a voturilor.”

**14. La articolul 60 alineatul (2):**

litera a) se completează cu textul „și lit. c<sup>1</sup>)”;

se completează cu litera c<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„c<sup>1</sup>) cu cel puțin două treimi din numărul total al acțiunilor cu drept de vot aflate în circulație ale societății – în cazul hotărârilor privind limitarea sau retragerea dreptului de preempțiune al acționarilor;”.

**Art. II.** – La articolul 8 din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126BIS), cu modificările ulterioare, litera o) va avea următorul cuprins:

„o) înregistrează emisiunile de valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova;”.

**Art. III.** – Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 90-93, art. 401), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 6 alineatul (1), litera e<sup>2</sup>) va avea următorul cuprins:

„e<sup>2</sup>) adoptarea hotărârilor privind consolidarea și/sau procurarea pachetelor de acțiuni și a cotelor de participare în întreprinderile cu capital majoritar de stat și/sau de interes național a acțiunilor băncilor de importanță sistemică, precum și a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare;”

2. Articolul 54<sup>1</sup> va avea următorul cuprins:

„**Articolul 54<sup>1</sup>**. Cumpărarea și deetimizarea acțiunilor emise de băncile de importanță sistemică sau acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare

(1) Guvernul cumpără acțiuni ale băncilor de importanță sistemică în scopul expunerii la vânzare a acestora. Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului alineat, necesitatea implicării statului în vânzarea acțiunilor băncilor de importanță sistemică este determinată de autoritatea națională macroprudentială, desemnată conform prevederilor Legii nr. 209/2018 cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară, la expirarea a 3 luni de la expunerea acțiunilor la vânzare pe piața reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare.

(2) Guvernul poate cumpăra și, ulterior, vinde acțiuni ale societăților de asigurare sau de reasigurare, dacă determină că cumpărarea acestor acțiuni este în interes public, în scopul expunerii acestora la vânzare. Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului alineat, Guvernul stabilește necesitatea implicării statului în vânzarea acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare, a căror cumpărare este determinată ca fiind în interes public, la expirarea a 3 luni de la expunerea acțiunilor la vânzare pe piața reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare.

(3) Prevederile prezentului articol se aplică doar în cazul acțiunilor noi ale băncilor de importanță sistemică sau acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare, a căror cumpărare este determinată de Guvern ca fiind în interes public, emise prin decizia organului executiv al băncii, al societății de asigurare sau de reasigurare ca urmare a anulării acțiunilor neînstrăinate ale foștilor deținători asupra cărora au devenit incidente prevederile legislației aferente activității bancare/activității de asigurare sau reasigurare, care vizează anularea acțiunilor în cazul achiziționării/dobândirii acestora fără aprobarea/avizul prealabil al Băncii Naționale a Moldovei sau în cazul retragerii aprobării/avizului prealabil deținătorilor de deținere/participație calificată din motivul nerespectării cerințelor privind calitatea acționariatului.

(4) Cumpărarea acțiunilor conform alin. (1) și (2) se efectuează în temeiul unei hotărâri a Guvernului, al antecontractului și al aprobării/avizului prealabil pentru dobândirea sau majorarea deținerii/participației calificate în capitalul social al băncii sau al societății de asigurare sau reasigurare acordată de Banca Națională a Moldovei achizitorului potențial al acestor acțiuni.

(5) Antecontractul prevăzut la alin. (4) se negociază și se încheie între Guvern și un achizitor potențial al acțiunilor emise de banca de importanță sistemică sau acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare, a căror cumpărare este determinată de Guvern ca fiind în interes public. Negocierile între părțile antecontractului se inițiază la propunerea autorității naționale macroprudențiale în cazul acțiunilor băncilor de importanță sistemică, iar în cazul acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare la propunerea Guvernului.

(6) Antecontractul prevăzut la alin. (4) va conține cel puțin următoarele prevederi:

a) prețul de cumpărare a acțiunilor de către achizitorul potențial, care nu poate fi mai mic decât prețul la care acestea au fost cumpărate de Guvern plus costurile suportate la cumpărarea-vânzarea acestor acțiuni;

b) perioada în care achizitorul potențial va cumpăra acțiunile, care nu poate depăși perioada menționată la alin. (8);

c) obligația achizitorului potențial de a participa la licitațiile desfășurate în condițiile alin. (10) și de a propune, în cadrul acestora, cumpărarea acțiunilor la un preț egal cu cel puțin prețul prevăzut la lit. a);

d) obligațiile statului contra evicțiunii și viciilor bunului vândut, care nu vor depăși valoarea achiziției, exprimată în euro la data efectuării acesteia, majorată cu până la 3% anual în funcție de data revendicării, pe un termen de cel mult 5 ani de la data încheierii contractului, cu deducerea oricăror dividende sau alte forme de distribuții obținute de către cumpărător în perioada de deținere a dreptului de proprietate;

e) expunea acțiunilor la vânzare de către Guvern, ca pachet unic, conform alin. (10);

f) alte condiții agreeate între părți.

(7) La cumpărarea și deetimizarea acțiunilor băncilor de importanță sistemică sau acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare conform prezentului articol, se prezumă că, în virtutea legii, Guvernul și autoritățile împuternicite de către acesta, Ministerul Finanțelor și Agenția Proprietății Publice, îndeplinesc criteriile ce țin de calitatea achizitorului potențial prevăzute de cadrul legal aferent activității bancare și activității de asigurare sau de reasigurare și dețin aprobarea/avizul prealabil al Băncii Naționale a Moldovei pentru dobândirea/achiziționarea unei dețineri/participații calificate în capitalul social al băncilor sau al societăților de asigurare sau de reasigurare.

(8) Perioada totală de deținere de către Guvern a dreptului de proprietate asupra acțiunilor cumpărate potrivit prezentului articol nu trebuie să depășească 90 de zile din data cumpărării acțiunilor. În această perioadă, Guvernul este obligat să asigure o guvernare corporativă sănătoasă a băncilor de importanță sistemică și a societăților de asigurare sau de reasigurare în al căror capital deține acțiuni, respectând cadrul legal aferent activității băncilor și activității de asigurare sau de reasigurare, precum și ținând cont de cele mai bune practici internaționale în domeniul guvernării corporative, inclusiv prin comportamentul organului de



conducere al respectivelor bănci și societăți de asigurare sau de reasigurare, care presupune administrarea acestora în mod profesionist și pe baze comerciale.

(9) În perioada prevăzută la alin. (8) nu pot fi adoptate decizii privind achitarea de către bancă sau de către societatea de asigurare sau de reasigurare a dividendelor și decizii privind modificarea componenței organului de conducere a acestora din motivul schimbării componenței acționarilor, ca rezultat al deținerii de către stat a unei dețineri/participații calificate în capitalul social al băncii sau societății de asigurare sau de reasigurare.

(10) Guvernul expune la vânzare, ca pachet unic, acțiunile deținute potrivit alin. (1) și (2) pe piața reglementată prin intermediul licitației cu strigare. Condițiile de vânzare a acțiunilor vor fi aceleași pentru orice achizitor potențial care deține aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei și vor corespunde prevederilor antecontractului prevăzute la alin. (6), aprobat prin hotărâre a Guvernului. Contractul de vânzare-cumpărare a acțiunilor se încheie între cumpărătorul acțiunilor și Guvern.

(11) Prețul inițial de vânzare a acțiunilor cumpărate conform alin. (1) și (2) se stabilește de către Guvern, dar nu va fi mai mic decât prețul la care acestea au fost cumpărate plus costurile suportate la cumpărarea-vânzarea acestor acțiuni.

(12) La efectuarea tranzacțiilor cu acțiuni conform prezentului articol:

a) prevăzute la alin. (1) și (2), nu se aplică taxe și plăți percepute de autoritățile publice, conform legislației privind piața de capital;

b) în cazul vânzării acțiunilor prin licitație, cererea pentru desfășurarea licitației conform alin. (1), (2) și (10) se depune pe adresa pieței reglementate cu cel puțin 7 zile, dar nu mai mult de 60 de zile, până la data desfășurării licitației.

(13) Dacă acțiunile nu vor fi vândute în termenul prevăzut la alin. (8), prin derogare de la prevederile art. 78 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, organul executiv al băncii care a emis acțiunile etatizate cumpără acțiunile nevândute de către Guvern în limita profitului net al emitentului, cu respectarea cerințelor față de capital stabilite în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei. Prețul de cumpărare a acțiunilor va fi prețul la care acestea au fost cumpărate de către Guvern, plus costurile suportate la cumpărarea-vânzarea acestor acțiuni, cu aplicarea unei rate de dobândă egală cu rata medie ponderată a dobânzii la valorile mobiliare de stat pentru perioada de deținere a acțiunilor de către Guvern.

(14) Dacă acțiunile nu vor fi vândute în termenul prevăzut la alin. (8), prin derogare de la prevederile art. 78 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, organul executiv al societății de asigurare sau de reasigurare care a emis acțiunile etatizate cumpără acțiunile nevândute de către Guvern în limitele profitului net al emitentului, cu respectarea cerințelor de solvabilitate și lichiditate conform cadrului normativ privind activitatea de asigurare sau reasigurare. Prețul de cumpărare a acțiunilor va fi prețul la care acestea au fost cumpărate de către Guvern, plus costurile suportate la cumpărarea-vânzarea acestor acțiuni, cu aplicarea unei rate de dobândă egală cu rata la medie ponderată a dobânzii la

valorile mobiliare de stat pentru perioada de deținere a acțiunilor de către Guvern.”

**Art. IV.** – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului legii, cuvântul „filială”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „sucursală”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 6 alineatul (1):

după noțiunea „*custodie*” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

„*data de referință* – dată anterioară adunării generale a acționarilor, la care, potrivit listei acționarilor, întocmită și actualizată după caz, în condițiile legii, se identifică persoanele care au dreptul să participe la adunarea generală a acționarilor, stabilită în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni”;

noțiunea „*depozitar central*” va avea următorul cuprins:

„*depozitar central* – Depozitarul central unic sau depozitar central dintr-un stat străin, care este autorizat de autoritatea competentă a statului străin să desfășoare activități de înregistrare și decontare a valorilor mobiliare și de menținere a unui sistem de conturi de valori mobiliare”;

după noțiunea „*depozitar central*” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

„*Depozitarul central unic* – entitate care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare”;

după noțiunea „*fond de investiții*” se introduc două noțiuni cu următorul cuprins:

„*informații privind identitatea acționarului* – informații care permit stabilirea identității unui acționar, incluzând cel puțin următoarele informații:

a) numele și prenumele, numărul personal de identificare (IDNP) ale acționarului – persoană fizică, numărul de înregistrare de stat (IDNO) ale acționarului – persoană juridică, precum și datele de contact ale acestora (inclusiv adresa completă și, dacă este disponibilă, adresa de e-mail);

b) clasele (codul ISIN) și numărul de acțiuni deținute de acționar și data de la care acestea sunt deținute.

*intermediar* – societate de investiții sau depozitar central, astfel cum sunt definite de prezenta lege, sau o bancă, astfel cum este definită în art. 3 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor”;

după noțiunea „*ofertant*” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

„*ofertă închisă (emisiune închisă)* – ofertă privind plasarea valorilor mobiliare adresată tuturor acționarilor/asociațiilor emitentului sau adresată tuturor

acționarilor și unui cerc limitat de persoane aprobat de adunarea generală a acționarilor/asociaților”.

**3.** Articolul 7 la alineatul (7), cuvintele „efectuate în conturile personale de valori mobiliare ale persoanelor înregistrate” se substituie cu cuvintele „în cont”.

**4.** La articolul 10:

la alineatul (2), textul „art. 5 alin. (1) lit. c)” se substituie cu textul „art. 5 alin. (1) pct. 3)”;

la alineatul (3), textul „la Depozitarul central, conform regulilor acestuia sau” se exclude.

**5.** Articolul 11:

la alineatul (3), după cuvântul „mobiliare” se introduce textul „, , altele decât cele prevăzute la alin. (5),”, iar textul „la Depozitarul central,” se exclude;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Dreptul de proprietate asupra valorilor mobiliare înregistrate la Depozitarul central unic apare în momentul înscrierii valorilor mobiliare în contul deschis la Depozitarul central unic sau la participantul acestuia. În cazul conexiunilor între depozitari centrali și formării unui lanț de intermediari, dreptul de proprietate asupra valorilor mobiliare apare în momentul înscrierii valorilor mobiliare în contul deschis la ultimul intermediar al lanțului.”

**6.** La articolul 13 alineatul (2) litera e), cifrele „100 000” se substituie cu cifrele „1 000 000”.

**7.** Articolul 23 se completează cu alineatul (5<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(5<sup>1</sup>) În cazul specificat la alin. (5) lit. b), la stabilirea prețului echitabil potrivit alin. (2) lit. b), valoarea activelor nete pe o acțiune a societății se va calcula ținând cont de prețul de piață al activelor reflectate în ultimele situații financiare auditate.”

**8.** La articolul 40 alineatul (19):

în primul enunț, cuvintele „în baza” se substituie cu cuvintele „prin examinarea cumulativă a”;

se completează cu literele f) și g) cu următorul cuprins:

„f) existența unor motive rezonabile de a suspecta că beneficiarul efectiv al achiziției propuse este o altă persoană decât cea declarată acesteia în cadrul solicitării;

g) existența unei stratificări excesive a acționariatului (de la achizitorul potențial până la beneficiarul efectiv sunt mai mult de 3 niveluri).”

**9.** La articolul 47:

partea introductivă la alineatul (3<sup>1</sup>) va avea următorul cuprins:

„(3<sup>1</sup>) Intermediarul, la cererea emitentului, ofertantului și/sau Depozitarului central unic/registratorului emitentului, prezintă, în condițiile și conform prevederilor art. 47<sup>1</sup>, informația cu privire la valorile mobiliare și la deținătorii valorilor respective, reflectată în evidența acesteia:”;

alineatul (3<sup>2</sup>) se exclude.

**10.** Se completează cu articolul 47<sup>1</sup> cu următorul cuprins:

„**Articolul 47<sup>1</sup>.** Identificarea acționarilor valorile mobiliare ale cărora sunt transmise în custodie

(1) La cererea emitentului sau a unui terț desemnat de către emitent, în scopul enunțat la art. 47 alin. (3<sup>1</sup>) lit. a) și b), precum și la cererea ofertantului, în scopul enunțat la art. 47 alin. (3<sup>1</sup>) lit. c), intermediarii au obligația de a comunica, fără întârziere, în modul stabilit de prezenta lege, informațiile privind identitatea acționarului.

(2) Obligația de a colecta, de la intermediarii din întregul lanț de intermediari, inclusiv de la intermediarii ce operează în afara Republicii Moldova, și de a transmite emitentului informațiile referitoare la identitatea acționarilor revine, după caz, Depozitarului central unic/registratorului.

(3) Pentru exercitarea obligațiilor ce rezultă din prevederile alin. (2), emitentul are obligația să furnizeze Depozitarului central unic/registratorului informațiile cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor în termeni proximi și într-un format standardizat, conform cerințelor minime stabilite de Comisia Națională.

(4) Informațiile privind identitatea acționarului în scopul indicat la art. 47 alin. (3<sup>1</sup>) lit. b) și c) se comunică, după caz, de către Depozitarul central unic/registrator emitentului/ofertantului sub formă de listă a acționarilor, conform art. 52 alin. (6) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.

(5) Oricare intermediar din întregul lanț de intermediari, la solicitarea Depozitarului central unic, este obligat să prezinte, fără întârziere, informațiile privind identitatea acționarilor la data de referință, reflectată în evidența lor, precum și să înștiințeze imediat, dacă e cazul, alți custozi ai acțiunilor înregistrați în conturile și registrele lor, ultimii, la rândul lor, având obligația de a asigura și a comunica acestuia, în aceleași termene, colectarea/prezentarea informațiilor privind identitatea acționarilor.

(6) Pentru cazurile prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, termenul de prezentare de către intermediari a informației privind identitatea acționarilor, reflectată în evidența lor, este nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare de la solicitarea Depozitarului central unic/registratori.

(7) Alte cerințe privind modul de colectare și transmitere a informațiilor referitoare la identitatea acționarilor de către Depozitarul central unic/registratori

și alți intermediari se stabilesc prin acte normative ale Comisiei Naționale, emise în acest scop.

(8) Depozitarul central unic/registratorii și alți intermediari care participă la identificarea acționarilor și transmiterea informațiilor potrivit prevederilor prezentului articol sunt obligați să publice taxele aplicabile pentru oferirea serviciilor ce țin de identificarea acționarilor, separat de alte servicii prestate.

(9) Entitățile indicate la alin. (8) vor asigura că orice plăți și comisioane percepute de la acționari, emitenți și alți intermediari pentru prestarea serviciilor ce țin de identificarea acționarilor sunt nediscriminatorii și proporționale cu costurile reale suportate pentru oferirea acestor servicii.”

**Art. V.** – La articolul 67 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 223-230, art. 519), cu modificările ulterioare, alineatul (4<sup>1</sup>) va avea următorul cuprins:

„(4<sup>1</sup>) Plățile legate de cumpărarea de către stat, în conformitate cu art. 54<sup>1</sup> din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, a acțiunilor emise de băncile de importanță sistemică și societățile de asigurare sau de reasigurare prin decizia organului executiv al băncii și, respectiv, al societății de asigurare sau de reasigurare, ca urmare a anulării acțiunilor neînstrăinate ale foștilor deținători asupra cărora au devenit incidente prevederile legislației aferente activității bancare și, respectiv, a activității de asigurare sau de reasigurare se efectuează indiferent de faptul dacă sunt sau nu prevăzute mijloace pentru acest scop în legea bugetului de stat pentru anul în curs.”

**Art. VI.** – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343-346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

**1.** La articolul 2:

la noțiunea „*deținător de valori mobiliare*”, textul „, are calitatea de client al participantului sau al Depozitarului central unic și în numele căreia participantul sau Depozitarul central unic ține evidența acestor valori mobiliare în formă de înscriere în cont” se exclude;

la noțiunea „*participant*”, după cuvântul „investiții” se introduce textul „, depozitar central”, iar textul „, care sunt autorizate să deschidă și să dețină conturi de valori mobiliare la Depozitarul central unic în nume propriu și/sau în numele deținătorilor de valori mobiliare” se exclude.

**2.** Articolul 7 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Conturile omnibus (globale) deschise la Depozitarul central unic nu cad sub incidența niciunui act juridic, administrativ sau a altui act ori a unui proces de blocare, restricționare sau sechestrare a acestor conturi în scopul de a aplica o penalitate ori de a îndeplini o hotărâre judecătorească, o altă decizie judiciară,

arbitrală, administrativă sau oricare altă decizie ori în scopul de a asigura disponibilitatea acestor conturi pentru aplicarea sau îndeplinirea oricărei hotărâri sau decizii viitoare.”

**3.** La articolul 46:

la alineatul (4<sup>1</sup>), textul „art. 5 alin. (1) lit. c)” se substituie cu textul „art. 5 alin. (1) pct. 3)”;

alineatul (4<sup>2</sup>) va avea următorul cuprins:

„(4<sup>2</sup>) În cazul emitenților, ale căror valori mobiliare sunt admise provizoriu spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare, potrivit regulilor acestuia, transmiterea registrelor deținătorilor de valori mobiliare către Depozitarul central unic nu este obligatorie.”

**Art. VII.** – Articolul 54 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 434–439, art. 727), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

se completează cu alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) În lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor pot fi incluse doar persoanele care dețineau calitate de acționar la data de referință, definită și stabilită conform cerințelor Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Cu cel puțin 3 zile înainte de la data desfășurării adunării generale a acționarilor, Depozitarul central unic al valorilor mobiliare este obligat să informeze banca și persoanele care convoacă adunarea generală a acționarilor despre orice modificări în lista acționarilor care are loc după data întocmirii listei, cu respectarea cerințelor stabilite la alin. (6).”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Lista acționarilor băncii cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor nu poate fi modificată în interiorul termenului de 3 zile până la data desfășurării adunării generale a acționarilor băncii.”

**Art. VIII.** – Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 129-133, art. 229), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

**1.** La articolul 4, la noțiunea „*societate de asigurare compozită sau asigurător compozit*”, textul „, la data intrării în vigoare a prezentei legi,” se exclude.

**2.** La articolul 9 alineatul (8), cuvântul „exclusiv” se exclude, iar cuvântul „sau” se substituie cu textul „și/sau”.

3. La articolul 30 alineatul (15) în primul enunț, cifra „4” se substituie cu cifra „6”, iar textul „, în condițiile alin. (17)” se exclude.

4. Articolul 97 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 97.** Reglementări specifice

(1) Societățile de asigurare au dreptul să dețină simultan licențe pentru desfășurarea activității în categoriile asigurări de viață și asigurări generale.

(2) Asigurătorii compoziți desfășoară simultan activitate în categoriile asigurări generale și asigurări de viață în condițiile prevăzute la art. 98.”

**Art. IX.** – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. I și art. IV, care vor intra în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării.

(2) Societățile pe acțiuni, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor modifica statutele lor în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(3) Guvernul și Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va modifica actele sale normative în conformitate cu aceasta.

(4) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aproba metodologia pentru determinarea acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare de interes public.

**NOTĂ DE FUNDAMENTARE**  
**la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative**  
**(facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe)**

**1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului**

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. La elaborarea proiectului de lege a participat Grupul de lucru privind piața de capital, constituit prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 44 din 4 aprilie 2023, în componența reprezentanților Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Finanțelor, Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Băncii Naționale a Moldovei, Depozitarului Central Unic al Valorilor Mobiliare, Asociației Băncilor din Moldova, Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, și ai asociațiilor de business.

**2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite**

Necesitatea elaborării proiectului de act normativ reiese atât din Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” aprobată prin Legea nr.315/2022, cât și din Programul național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității în anii 2023-2027 (Programul PACC 2027), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.653/2023. Acesta vine să implementeze următoarele măsuri din actele normative menționate:

5.10. *Susținerea dezvoltării antreprenoriatului - 4) Îmbunătățirea accesului antreprenorilor la finanțare (O1.1–O1.3, O7.1).*

5.12. *Promovarea oportunităților investiționale - 8) Îmbunătățirea și promovarea activă a imaginii Republicii Moldova în străinătate (O1.2).*

Eliminarea barierelor normative pentru investitori și companiile locale în accesarea unei piețe de capital străine se realizează prin adoptarea unui set de măsuri care facilitează integrarea și armonizarea cu standardele și reglementările internaționale – preponderent europene. Acest proces este important pentru a permite societăților locale să se alinieze la piețele de capital și bursele de valori străine din mai multe motive:

**1. Acces la finanțare:** Alinierea la cerințele și standardele piețelor de capital străine oferă societăților moldovenești oportunitatea de a accesa o gamă mai largă de surse de finanțare. Prin listarea pe bursele de valori străine, societățile vor atrage investitori regionali (europeni) și internaționali și pot accesa capitalul necesar pentru extindere, investiții și dezvoltare.

**2. Mai multă lichiditate și o bază mai largă de investitori:** Bursele de valori străine, în special europene, sunt adesea caracterizate de o lichiditate mai mare și o bază mai largă de investitori comparativ cu piața internă din Republica Moldova. Alinierea la cerințele și practicile bursei de valori străine va atrage investitori instituționali și investitori



individuali internaționali, ceea ce va crește lichiditatea și atractivitatea pieței de capital din Republica Moldova.

**3. Credibilitate și încredere sporită a investitorilor și comunității:** Alinierea la standardele internaționale în domeniul pieței de capital va contribui la creșterea credibilității și încrederii în societățile moldovenești. Listarea pe bursele de valori străine, în special europene, care sunt supravegheate și reglementate conform unor norme stricte, va transmite un semnal pozitiv investitorilor cu privire la transparență, guvernanta corporativă și respectarea standardelor internaționale.

**4. Standarde de raportare și transparență înalte:** Alinierea la cerințele internaționale în ceea ce privește raportarea financiară și transparența va spori încrederea investitorilor. Societățile moldovenești alinate la standardele internaționale vor corespunde societăților din alte țări, ceea ce va facilita luarea deciziilor de investiții și evaluarea riscurilor.

**5. Promovarea dezvoltării economice:** Alinierea la piețele de capital și bursele de valori internaționale va contribui la dezvoltarea economică a Republicii Moldova prin crearea un mediu de afaceri mai competitiv, stimularea inovării și investițiilor, precum și va contribui la sporirea accesului la resurse financiare pentru întreprinderi de diverse dimensiuni și sectoare.

**Pentru a atinge finalitățile și rezultatele scontate menționate mai sus, Grupul de lucru și-a propus stabilirea și realizarea următoarelor acțiuni:**

(a) Îmbunătățirea accesului la finanțare. *Dezvoltarea unui mediu legislativ și de reglementare favorabil care să faciliteze accesul la finanțare pentru companii mari (S.A.), dar și pentru întreprinderile mici și mijlocii.*

(b) Creșterea investițiilor. *Implementarea unor politici și măsuri pentru atragerea investițiilor străine directe, inclusiv facilitarea investițiilor în sectorul privat și eliminarea obstacolelor în calea investitorilor străini.*

(c) Diversificarea surselor de finanțare. *Promovarea și facilitarea accesului la piețele internaționale de capital, inclusiv prin armonizarea reglementărilor și standardelor cu cele internaționale.*

La elaborarea proiectului de act normativ a fost luat în considerare Raportul de asistență tehnică nr. 22/30 din februarie 2022 „Republic of Moldova Technical Assistance Report - Moldova Financial Sector Stability Review” și angajamentele asumate de Republica Moldova prin Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare încheiat cu FMI în decembrie 2022 și aprilie 2023.

De asemenea, la elaborarea proiectului de act normativ au fost luate în considerare materialele video a conferinței internaționale „Moldovan Capital Markets Day” din 15 noiembrie 2021 (adresa electronică:

<https://www.youtube.com/watch?v=bRPstXFbII4>) și a forumului dintre Moldova și România „Capital Bridges” din 13 septembrie 2022 (adresa electronică aici:

<https://www.youtube.com/watch?v=1HJyInOzLbA>).

**3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene**

Proiectul de lege transpune art. 2 lit. (j), art. 3b (1) și (2), art. 3d (1) și (2) prima frază, art. 7 (1), (3) și (4) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 184 din 14 iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 (CELEX:32007L0036); transpune art. 72 (4) și art. 83 primul alineat din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din iulie 2017, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 (CELEX: 32017L1132)”.

#### **4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi**

Următorul rezumat vizează principalele modificări propuse prin proiectul de act normativ.

##### **Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni**

(i) Modificările ce țin de lista acționarilor au drept scop introducerea conceptului de „dată de referință” în vederea armonizării cu cerințele similare din art.7 (1) și (2) din Directiva 2007/36/CE. Astfel, se stabilește că data de referință este o dată anterioară datei adunării generale, la care se stabilește lista acționarilor cu drept de participare și de vot la adunarea generală. Modificările propuse prevăd următoarele:

- ✓ Stabilirea unor termene clare între data de referință și data adunării generale. Această prevedere va asigura transparență în fixarea datelor adunărilor generale și va oferi suficient timp acționarilor pentru a se pregăti de acestea.
- ✓ Includerea posibilității modificării listei acționarilor în cazurile hotărârilor instanței judecătorești sau prin corectarea informațiilor cu privire la identitatea acționarilor. Aceasta va face lista acționarilor mai flexibilă la modificări în cazul unor erori sau dispute legale.
- ✓ Obligarea societăților pe acțiuni de a distribui Depozitarului central unic informațiile despre ținerea adunărilor generale va permite crearea listelor acționarilor în cazul listărilor peste hotare și a unui lanț de intermediari, precum și va asigura un canal de comunicare standardizat și eficient, reducând riscul de erori și asigurând că toți acționarii primesc informațiile relevante în timp util.

(ii) Introducerea posibilității renunțării la aplicabilitatea dreptului de preempțiune în cazul emisiunii suplimentare de acțiuni, conform articolelor 72 (4) și 83 din Directiva (UE) 2017/1132. Normele propuse stabilesc clar că majorarea capitalului social poate fi făcută fără a satisface dreptul de preempțiune al acționarilor existenți. Printre avantajele includerii unui mecanism de renunțare la ridicarea aplicabilității dreptului de preempțiune se numără:

(i) flexibilitate în atragerea capitalului străin, inclusiv atragerea de noi acționari care pot aduce expertiză specifică, parteneriate strategice sau acces la noi piețe; (ii) atractivitate mai mare pentru potențialii investitori; (iii) simplificarea procesului de ofertă și excluderea unui proces complex și consumator de timp pentru a oferi acțiunile către acționarii existenți; (iv) stabilirea prețului și condițiilor de piață fără limitarea capacității companiei de a stabili prețul acțiunilor la un nivel care să fie cel mai benefic pentru companie și acționarii săi.

**(iii)** Completarea legii cu prevederi care vor permite transmiterea de informații și facilitarea exercitării drepturilor acționarilor. Normele propuse au la bază art.3b (1) și (2) din Directiva 2007/36/CE și stabilesc mecanismele de transmitere a informațiilor de la societățile pe acțiuni către acționari și viceversa, prin intermediul întregului lanț de intermediari financiari. Aceste prevederi contribuie la asigurarea participării active și transparente în guvernarea societăților, astfel promovând implicarea acționarilor în societăți pe termen lung.

Este important de menționat că, amendamentele propuse vor permite transmiterea informațiilor de la societăți pe acțiuni către acționari și viceversa prin intermediul sistemelor electronice, într-un format standardizat de date care va corespunde standardelor aplicate de statele membre ale Uniunii Europene. Acest fapt va permite comunicarea cu intermediari financiari din alte state prin intermediul sistemelor informaționale. Datorită acestui fapt identificarea acționarilor, crearea listei acționarilor și alte operațiuni similare urmează a fi efectuată în mod automatizat în baza datelor prezentate de intermediarii financiari.

Similar normelor din art.3d (1) și (2) prima frază din Directiva 2007/36/CE, amendamentele propuse obligă părțile care participă la procesul de identificare a acționarilor și de transmitere a informațiilor să facă publice taxele aplicabile pentru serviciile menționate. Aceste cerințe asigură o transparență sporită ce ține de prețurile acestora și oferă posibilitatea verificării costurilor reale pentru serviciile date.

**(iv)** Completarea art. 48 privind atribuțiile exclusive ale adunării generale a acționarilor prin limitarea sau retragerea dreptului de preempțiune. Regula asigură că acționarii „au un cuvânt de spus” în deciziile care afectează drepturile lor de participare la emisiuni de valori mobiliare.

- ✓ Prin necesitatea unei hotărâri a adunării generale a acționarilor, se garantează că aceștia sunt implicați în procesul decizional și că interesele lor sunt luate în considerare. Limitarea sau retragerea dreptului de preempțiune poate oferi societății flexibilitatea de a reacționa rapid la oportunități de finanțare sau la cerințele pieței. În unele cazuri, aceasta ar putea fi benefică pentru dezvoltarea companiei și pentru consolidarea poziției sale pe piață.
- ✓ Permițând societăților să ia decizii rapide și eficiente în ceea ce privește emisiunile de valori mobiliare, se poate promova eficiența și competitivitatea pe piața de capital. Societățile care pot răspunde rapid la oportunități de finanțare pot avea un avantaj competitiv în atragerea de capital și în implementarea strategiilor de creștere.

### **Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice**

Propunerile de modificare ale Legii nr. 121/2007, au fost elaborate ca urmare a recomandării Comitetului Național de Stabilitate Financiară, în baza deciziei luate prin vot unanim în cadrul ședinței ordinare din 29 martie 2024, în conformitate cu atribuțiile prevăzute în Legea nr. 209/2018.

Amendamentele prevăd introducerea unor reglementări speciale legate de tranzacționarea acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare, similar normelor actuale în privința băncilor.

Modificările propuse au drept scop asigurarea unui cadru normativ pentru efectuarea tranzacțiilor de tip back-to-back pentru sectorul de asigurări, în cazul în care Guvernul determină că achiziționarea acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare este în interes public și decide asupra necesității implicării statului în acest sens.

### **Legea nr.171/2012 privind piața de capital**

Propunerile de amendamente asociate Legii nr. 171/2012 vizează următoarele aspecte:

(i) Introducerea definiției de „*ofertă închisă (emisiune închisă)*” ce reprezintă plasarea valorilor mobiliare între acționarii/asociații emitentului și/sau într-un cerc limitat de persoane, aprobat de adunarea generală a acționarilor/asociaților. Definierea acestei noțiuni este necesară, avându-se în vedere că în prezent legislația utilizează sintagma „ofertă închisă”, fără a tălmăcirile de rigoare.

(ii) Completarea art.10 și 11 cu noi prevederi care vin să ofere mai multă claritate în responsabilitățile părților ce țin de evidența și transferul drepturilor de proprietate asupra valorilor mobiliare, în cazul în care acestea sunt listate și se tranzacționează la burse străine. Pentru început, se indică că, în cazul valorilor mobiliare înregistrate la Depozitarul central unic, evidența și transferul valorilor mobiliare se va efectua de Depozitarul central unic, iar în cazul unui lanț de intermediari (depozitari, bănci, societăți de investiții), evidența va fi asigurată de ultimul intermediar al lanțului. Aceasta prevedere va clarifica responsabilitățile de evidență a valorilor mobiliare în cadrul structurii complexe a pieței de capital, unde sunt implicați mai mulți intermediari.

Modificările propuse la art.10 alin.(3) și art.11 alin.(3) concretizează că evidența valorilor mobiliare care nu sunt înregistrate la DCU este efectuată de către societățile de registru, respectiv, transferul dreptului de proprietate în acest caz se va efectua de către societățile de registru.

(iii) Următoarea propunere de amendament se referă la creșterea valorii totale a ofertei care să fie scutită de obligația de a publica un prospect, de la echivalentul în lei a 100 000 de euro la 1 000 000 de euro, conform normelor din Regulamentul UE privind ofertele publice.

(iv) Modificarea propusă la art.23 are drept scop apărarea drepturilor acționarilor minoritari în oportunitatea de a primi o recompensă evaluată, efectiv, la un preț echitabil, în cazul în care aceștia sunt vizați de procedura de retragere obligatorie (*squeeze out*).

(v) Completarea art. 40 alin. (19) cu lit. f) și lit. g) are drept scop unificarea cerințelor regulatorii aplicate pieței financiare în raport cu entitățile supravegheate (a vedea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare și de reasigurare și art. 48 alin. (3) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor) și astfel fortificarea sistemului de evaluare/asigurare a identificării beneficiarului efectiv în entitățile licențiate pe piața de capital, inclusiv din perspectiva AML (*anti money laundering*).

Adăugarea unor cerințe unificate și mai stricte privind identificarea beneficiarului efectiv va consolida transparența și integritatea pieței de capital. Aceasta ar reduce riscul de sancțiuni și ar întări încrederea investitorilor și a autorităților de reglementare în integritatea pieței de capital. Îmbunătățirea regulilor și a procedurilor de identificare a beneficiarului efectiv va consolida încrederea investitorilor în piața de capital și în instituțiile sale.

Investitorii vor fi predispuși să participe la tranzacții și să-și mențină angajamentele pe termen lung, știind că există standarde clare și ridicate de conformitate și integritate.

(vi) Legea se completează cu un nou articol, Articolul 47<sup>1</sup>. *Identificarea acționarilor valorile mobiliare ale cărora sunt transmise în custodie*. Articolul impune intermediarilor să comunice fără întârziere informațiile privind identitatea acționarilor. Aceasta contribuie la creșterea transparenței și permite emitentului și ofertantului să aibă acces rapid la informațiile necesare pentru luarea deciziilor. Cerința ca informațiile să fie furnizate într-un format standardizat asigură uniformitatea și claritatea în transmiterea datelor, reducând riscurile de interpretare greșită și erori. La fel, acesta atribuie responsabilitatea centralizată Depozitarului central unic/registratorului pentru colectarea și transmiterea informațiilor. Acest lucru facilitează coordonarea între diferiți intermediari și asigură un punct unic de contact pentru gestionarea informațiilor despre acționari. Articolul permite Comisiei Naționale să stabilească cerințe suplimentare prin acte normative, asigurând flexibilitatea necesară pentru adaptarea reglementărilor la evoluțiile pieței și nevoile de reglementare.

### **Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare**

(i) Modificările propuse vizează faptul că societățile de asigurare au dreptul să dețină simultan licențe pentru desfășurarea activității în categoriile „asigurări de viață” și „asigurări generale”. În contextul propunerilor formulate menționăm că, în prezent, în Republica Moldova din 9 companii de asigurări, numai un asigurator desfășoară activitate de asigurare compozită (asigurări generale și asigurări de viață). Totodată, aceasta companie este și unica care deține licență în categoria „asigurări de viață”. Astfel, propunerile de modificare a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare au fost elaborate în vederea facilitării accesului investitorilor pe piața asigurărilor din Republica Moldova, având dreptul de a obține licențe pentru a desfășura simultan activitate în categoria „asigurări generale” și „asigurări de viață”, ceea ce ar putea contribui la sporirea numărului asiguratorilor ce vor presta servicii de asigurare pe segmentul asigurări de viață. Aceasta ar conduce la o deschidere mai mare a pieței și ar încuraja intrarea de noi jucători pe piață, sporind astfel concurența și diversitatea ofertelor de asigurări. Prin facilitarea accesului la licențe pentru activități compozite, se preconizează o creștere a numărului de asiguratori care pot oferi atât asigurări de viață, cât și asigurări generale. Aceasta va conduce la o mai mare disponibilitate și varietate de produse de asigurare, beneficiind astfel consumatorii prin acces la servicii mai bune și personalizate. Permițând desfășurarea activităților în ambele categorii sub aceeași licență, se poate contribui la consolidarea stabilității și diversificării surselor de venit ale asiguratorilor. Aceasta poate reduce riscurile asociate cu volatilitatea și fluctuațiile dintr-un singur segment al pieței, sporind astfel reziliența generală a sectorului de asigurări.

(ii) Extinderea termenelor de vânzare a acțiunilor nou-emise de către societatea de asigurare sau de reasigurare de la 4 ori la 6 ori este propusă cu scopul neadmiterii periclitării stabilității financiare sau în cazul în care există un interes public ori în cazul în care a fost identificat un achizitor potențial al acțiunilor expuse spre vânzare, a cărui calitate este potrivită și adecvată și nu comportă suspiciuni întemeiate la momentul adoptării deciziei de prelungire.

### **Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014**

(i) Actualizarea articolului referitor la plățile legate de cumpărarea acțiunilor emise de băncile de importanță sistemică și societățile de asigurare sau reasigurare a fost realizată cu scopul de a aduce claritate și eficiență în cadrul normativ existent, în conformitate cu nevoile actuale ale pieței financiare și cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova. Aceste clarificări sunt esențiale pentru a asigura transparența și responsabilitatea în gestionarea fondurilor publice, având ca rezultat o mai bună utilizare a resurselor publice.

### **Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare**

(i) Modificările propuse la noțiunile din art.2 au ca scop eliminarea lacunelor actuale, care creează bariere la crearea conexiunilor între depozitari conform art.41 din lege.

(ii) Completarea art. 7 cu alin. (4) are drept scop eliminarea contradicțiilor dintre Legea nr.234/2016 și art.4 din Legea nr.183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare. Conturile omnibus nu pot fi supuse unor interdicții sau sechestre, avându-se în vedere că sunt conturi globale, dar nu nominale. Respectiv, aceste norme vor asigura protejarea conturilor omnibus deschise la Depozitarul central unic de procese sau acte legale sau administrative care ar putea duce la blocarea activității Depozitarului central sau a decontărilor.

(iii) Proiectul de lege prevede că în cazul în care emitenții au valori mobiliare admise provizoriu spre tranzacționare pe piața reglementată sau într-un sistem multilateral de tranzacționare (MTF), și transmiterea registrelor deținătorilor de valori mobiliare către Depozitarul Central Unic nu este obligatorie. Acest lucru poate reduce complexitatea administrativă și costurile asociate cu conformitatea reglementărilor stricte. În plus, companiile mici sau începătoare pot beneficia de economii substanțiale iar procesul de tranzacționare și gestionare a valorilor mobiliare poate fi mai rapid, deoarece nu este necesară transmiterea suplimentară a registrelor. Aceasta poate facilita o mai bună reacție la schimbările de piață și poate reduce întârzierea în actualizarea informațiilor. Dacă valorile mobiliare sunt admise provizoriu, reglementările pot fi mai flexibile, permițând emitenților să se adapteze mai ușor la cerințele specifice ale pieței sau ale sistemului de tranzacționare în care sunt implicate.

### **Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor**

(i) Modificările propuse la art. 54 au ca scop de a aduce cadrul existent în conformitate cu normele ce țin de formarea listei acționarilor la data de referință, conform cerințelor propuse la Legea privind societățile pe acțiuni. Este de menționat că, listele acționarilor băncilor trebuie prezentate spre informare și verificare Băncii Naționale a Moldovei. Amendamentele propuse asigură crearea unui mecanism prin care listele vor putea fi prezentate Băncii Naționale a Moldovei. Concomitent, se concretizează limitele de modificare a listelor acționarilor.

### **Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare**

Propunerea de a expune lit. o) a art. 8 în redacție nouă are drept obiectiv omiterea unei proceduri inutile de a elibera emitenților permise pentru circulația valorilor mobiliare în

afara țării, or orice admitere pe piața reglementată, inclusiv și în afara țării, potrivit Directivelor UE și actelor normative în domeniul pieței de capital, se face doar pe baza de Prospect de emisie, care în mod obligatoriu se aprobă de Comisia Națională a Pieței Financiare, care este autoritatea de reglementare, și care cuprinde, ca structură, piețele pe care vor circula aceste valori mobiliare. Corespunzător, acest permis se cuprinde în Prospect și, în acest sens, nu este necesară o decizie separată a autorității de reglementare.

## **5. Fundamentarea economico-financiară**

Implementarea proiectului de act normativ nu implică careva cheltuieli din bugetul public național. Dimpotrivă, se pot aștepta venituri la bugetul public național datorită finalităților și rezultatelor scontate de la implementarea proiectului expuse la pct. 2 din prezenta nota informativă, inclusiv (i) creșterea numărului de investitori rezidenți și nerezidenți, și a valorii investițiilor în diverse domenii ale activității economice, și (ii) creșterea cifrei de afaceri a întreprinderilor care vor avea acces la piețele de capital externe.

## **6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare**

Proiectul de act normativ este corelat cu prevederile actelor normative în vigoare, care se află în conexiune, iar modificările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate. Proiectul nu presupune abrogarea unor acte normative în vigoare și/sau adoptarea de acte normative noi în scopul implementării prevederilor din proiect, cu excepția actelor normative interne ale autorităților de implementare, supraveghere și control, care dețin competențe necesare privind asigurarea executării legilor supuse modificării. Totodată, proiectul prevede adoptarea de către Guvern, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare, a Metodologiei pentru determinarea acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare de interes public. Necesitatea intrării în vigoare la data adoptării, prin derogare de la art.56 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, este esențială pentru a răspunde provocărilor economice actuale și pentru a proteja drepturile investitorilor. Concomitent, proiectul prevede intrarea în vigoare a prevederilor Art. I. și Art. IV la expirarea a 12 luni de la data publicării pentru a oferi timp autorităților publice de a-și asigura conformitatea actelor juridice interne cu prevederile legii.

## **7. Avizarea și consultarea publică a proiectului**

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional anunțul privind inițierea elaborării proiectului de act normativ a fost publicat pe platforma guvernamentală [www.particip.gov.md](http://www.particip.gov.md) – <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-act-normativ-privind-reglementarea-piete-de-capital/10686> .

Proiectul de lege a fost plasat pentru consultări publice pe pagina web oficială a ministerului și pe platforma guvernamentală [www.particip.gov.md](http://www.particip.gov.md) –

[https://particip.gov.md/ro/document/stages/\\*/11827](https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11827).

Proiectul de lege a fost discutat în cadrul ședințelor Grupului de lucru privind piața de capital, instituit prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr.44 din 04 aprilie 2023, convocate la: 13.10.2023; 14.11.2023; 20.03.2024; 21.08.2024; 03.09.2024.

Proiectul de act normativ a fost avizat de către următoarele autorități publice: Ministerul Finanțelor; Comisia Națională a Pieței Financiare; Banca Națională a Moldovei; Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Consiliul Concurenței.

#### **8. Constatările expertizei anticorupție**

Proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție (demersul nr. 06/2/15806 din 18.09.2024, Raportul de expertiză anticorupție Nr. ELO24/9989 din 18.09.2024).

**Concluzia expertizei** – în redacția propusă proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

#### **9. Constatările expertizei de compatibilitate**

Proiectul de act normativ a fost supus expertizei de compatibilitate prin demersul nr. 31/02-69-10516 din 19.09.2024. Propunerile au fost considerate la definitivarea proiectului de lege.

#### **10. Constatările expertizei juridice**

Proiectul de act normativ a fost supus expertizei juridice prin demersul nr. 04/2-8419 din 18.09.2024. Propunerile și obiecțiile au fost considerate la definitivarea proiectului de lege.

#### **11. Constatările altor expertize**

Potrivit art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător legea în cauză nu se referă la activitatea de întreprinzător din domeniul financiar (bancar și nebanancar).

**Secretar de stat**

**Veronica ARPINTIN**



**Sinteza**  
**obiecțiilor și propunerilor cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative**  
**(facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe), număr unic 1189/MDED/2023**  
*(în baza avizelor recepționate la a treia avizare)*

Nr. d.o	Autoritatea emitentă a obiecției/prounerii	Conținutul obiecției/prounerii	Opinia autorului
1.	<b>Serviciul Preveirea și Combaterea Splării Banilor</b> <i>(demersul nr. 01/2-30-1381 din 12.09.2024)</i>	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	<b>S-a luat act.</b>
2.	<b>Comisia Națională a Pieței Financiare</b> <i>(demersul nr. 03-4/2974 din 13.09.2024)</i>	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	<b>S-a luat act.</b>
3.	<b>Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare</b> <i>(demersul nr. 02/900 din 16.09.2024)</i>	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	<b>S-a luat act.</b>
4.	<b>Ministerul Justiției</b> <i>(demersul nr. 04/2-8419 din 18.09.2024)</i>	Potrivit art. I se atestă că proiectul de lege are ca obiect de reglementare inclusiv transpunerea unor norme UE. În context, se va ține cont că potrivit art. 44 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017), pentru proiectele actelor normative de modificare cu relevanță UE, clauza de armonizare se inserează în proiectul actului normativ de modificare și, după caz, se completează clauza de armonizare a actului normativ de bază cu trimiteri la noile acte juridice europene transpuse sau cu noi trimiteri la elementele structurale ale actului UE transpus.	<b>Se acceptă.</b>

<p>De asemenea, se constată că proiectul nu este însoțit de tabelul de concordanță, astfel cum este prevăzut în art. 31 alin. (4) al Legii nr. 100/2017. Potrivit acestuia, pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE, autorul proiectului întocmește tabelul de concordanță, conform modelului aprobat de către Guvern. În altă ordine de idei și nota informativă a proiectului necesită a modificată, luând în considerare faptul că aceasta prevede că proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>	<p><b>Se acceptă.</b> 2 tabele de concordanță au fost întocmite.</p>
<p>Cu referire la art. I – modificarea Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (în continuare – Legea nr. 1134/1997): În pct. 1, dispoziția ce prevede clauza de armonizare se va revedea în scopul conformării acesteia modelului corespunzător prevăzut în anexa nr. 1 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018. Totodată, la definitivarea clauzei de armonizare se va ține cont că anterior în Legea nr. 1134/1997 a fost incluse norme ce vizează transpunerea parțială a Directivei 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, norme ce în prezent sunt în vigoare.</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p>În altă ordine de idei și nota informativă a proiectului necesită a modificată, luând în considerare faptul că aceasta prevede că proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>	<p><b>Se acceptă.</b> Nota informativă a fost actualizată privind clauza de armonizare.</p>
<p>De asemenea, se va asigura dacă legea transpune art. 3a, 3b, 3c și 7 din Directiva 2007/36/CE, or, spre exemplu, se constată că potrivit proiectului, unele dispoziții ale art. 3a și 3d sunt transpuse în art. 47<sup>1</sup> al Legii nr. 171/2012 privind piața de capital.</p>	<p><b>S-a luat act.</b></p>
<p>Având în vedere că, pct. 6 conține doar o singură reglementare (modificarea doar a alin. (4) din art. 17), dispozițiile acestuia se vor comasa, prin excluderea referinței la sbp. 1).</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p>Dispozițiile cuprinse în pct. 8 ce țin de modificarea art. 25 alin. (2) al Legii nr. 1134/1997 se vor include la pct. 7. Respectiv, se va opera renumerotarea punctelor, începând cu dispozițiile pct. 9.</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>

<p>La pct. 10: - cu referire la redacția art. 51 alin. (8) lit. e) al Legii nr. 1134/1997, care stabilește că în decizia cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor se va indica „data la care lista acționarilor trebuie să fie întocmită în conformitate cu art. 52 alin. (2)”, menționăm că în redacția propusă pentru art. 52 alin. (2) se face referire doar la stabilirea datei la care se întocmește lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală pentru societățile menționate la art. 56 alin. (1) lit. c). Respectiv, dispozițiile se vor revedea, deoarece norma art. 52 alin. (2) nu este aplicabilă în toate cazurile pentru stabilirea datei la care lista acționarilor trebuie să fie întocmită, unele reglementări în acest sens fiind stabilite și în art. 52 alin. (2<sup>1</sup>);</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p>- textul „se completează cu litera e<sup>1</sup>:” se va substitui cu textul „se completează cu lit. e<sup>1</sup>), cu următorul cuprins:”.</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p>La pct. 11: - având în vedere că articolul 52 se modifică substanțial, se recomandă ca acesta să fie expus integral în redacție nouă, prin utilizarea formulării „articolul 52 va avea următorul cuprins:”, urmat de noua redacție a articolului;</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p>- cu referire la redacția alin. (1<sup>2</sup>), care face trimitere la cerințele privind identificarea acționarilor stabilite în Legea nr. 171/2012, se va indica la ce articol/articole din lege se face referire. În situația în care se face trimitere la redacția propusă pentru art. 47<sup>1</sup> al legii citate, menționăm că acesta prevede norme specifice pentru identificarea acționarilor, valorile mobiliare ale cărora sunt transmise în custodie;</p>	<p><b>S-a luat act.</b></p>
<p>- modificarea propusă la art. 52 alin. (4) lit. c) se va revedea, în mod special cuvintele „înscrise în lista unei societăți” deoarece în contextul expus sunt ambigue.</p>	<p><b>S-a luat act.</b></p>
<p>La pct. 12: - după textul „se completează cu litera c)” se va include textul „cu următorul cuprins:”, urmat de expunerea redacției din rând nou. Adicional, între semnele citării se va include și referința la lit. c);</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p>- în dispoziția care prevede modificări la art. 53 alin. (2), cuvântul „și emitenților” se vor substitui cu cuvintele „sau emitenți”. La forma gramaticală corespunzătoare se vor expune și modificările propuse la art. 55 alin. (3) și (4) (a se vedea pct. 13 din proiect).</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>

<p>La pct. 14, care prevede modificări la art. 56 al Legii nr. 1134/1997: - cu referire la redacția alin. (1), menționăm că obiectul de reglementare a redacției în vigoare nu corespunde cu obiectul de reglementare al redacției propuse. Subsecvent, menționăm că potrivit normelor tehnicii legislative nu se admite renumerotarea alineatelor articolului, în cazul completării acestuia cu noi elemente structurale (menționăm că dispozițiile în vigoare ale alin. (1), potrivit proiectului se propun a face obiectul de reglementare a alin. (1<sup>2</sup>). Respectiv, dispozițiile propuse pentru alin. (1) vor fi incluse într-un alineat distinct, eventual însemnat cu indice numeric. În altă ordine de idei, redacția propusă considerăm necesar a fi corelată cu dispozițiile art. 7 alin. (2) și (3) ale Directivei 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă. Potrivit acestora, statele membre asigură aplicarea unei date de referință unice pentru toate societățile comerciale. Cu toate acestea, statele membre pot stabili o dată de referință pentru societățile comerciale care au emis acțiuni la purtător și o altă dată de referință pentru societățile comerciale care au emis acțiuni nominative, cu condiția ca o sigură dată de referință să se aplice fiecărei societăți comerciale care a emis ambele tipuri de acțiuni. Data de referință nu poate preceda cu mai mult de treizeci de zile data adunării generale căreia i se aplică;</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p>- cu referire la prevederea de la alin. (1<sup>1</sup>), considerăm necesară delimitarea dispozițiilor, astfel încât să se înțeleagă clar că: 1) dreptul unui acționar de a participa la o adunare generală și de a vota în legătură cu oricare dintre acțiunile sale nu este condiționat de depozitarea, transferul sau înregistrarea acestora pe numele vreunei persoane fizice sau juridice, înainte de adunarea generală; și 2) drepturile acționarilor de a-și vinde sau de a-și transfera în alt mod acțiunile, în cursul perioadei dintre data de referință astfel cum este definită la alineatul (1) și respectiva adunare generală, nu sunt supuse nici unei restricții la care nu sunt supuse în alte perioade. În acest mod se va asigura transpunerea adecvată a art. 7 alin. (1) din Directiva 2007/36/CE.</p>	<p><b>S-a luat act.</b> Transpunerea totală a Directivei urmează a fi efectuată de către Autoritatea de Reglementare.</p>
<p>În pct. 1, cu referire la completarea propusă la art. 6 alin. (1) lit. e<sup>2</sup>) al Legii nr. 121/2007, pentru claritatea normei, se consideră relevant a specifica că în domeniul administrării proprietății publice, de competența Guvernului sunt adoptarea hotărârilor privind consolidarea și/sau procurarea pachetelor de acțiuni și a cotelor de participare în întreprinderile cu capital majoritar de stat și/sau de interes național, a acțiunilor băncilor de importanță sistemică, precum și a acțiunilor societăților de</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>

asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată de Guvern ca fiind în interes public, în corespundere cu justificările invocate la nota informativă a proiectului, precum și a redacției propuse pentru art. 54 <sup>1</sup> alin. (2) al Legii nr. 121/2007.	
La pct. 2: - se indică că noțiunea „depozitar central unic” se expune în redacție nouă, însă se constată că redacția în vigoare a art. 6 al Legii nr. 171/2012 nu definește acest termen;	<b>Se acceptă.</b>
- cu referire la noțiunea „informații privind identitatea acționarului”, menționăm că potrivit art. 2 lit. j) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, clasele acțiunilor se indică doar în măsura în care sunt solicitate de societatea comercială. În subsidiar, diviziunile care detaliază noțiunea de „informații privind identitatea acționarului” se vor numerota în corespundere cu normele tehnicii legislative, prin litere care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză;	<b>Se acceptă.</b>
se atestă că unele completări propuse în art. 6 al Legii nr. 171/2012, transpun art. 2 lit. d) și j) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă. În paralel, modificările propuse la art. 13 alin. (2) lit. e), fac obiectul transunerii art. 1 alin. (3) al Regulamentul (UE) 2017/1129 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau al admiterii de valori mobiliare la tranzacționare pe o piață reglementată, și de abrogare a Directivei 2003/71/CE. În context, se remarcă necesitatea operării modificărilor de rigoare în clauza de armonizare a Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, cu atât mai mult că unele acte UE incluse în clauza de armonizare sunt deja abrogate.	<b>S-a luat act.</b> Transpunerea totală a Directivei urmează a fi efectuată de către Autoritatea de Reglementare.
La pct. 9, textul „preambula alineatul (3 <sup>1</sup> ) va avea următorul conținut” recomandăm a fi substituit cu textul „partea introductivă a alin. (3 <sup>1</sup> ) va avea următorul cuprins:”.	<b>Se acceptă.</b>
La pct. 10, în dispoziția introductivă, textul „„Articolul 47 <sup>1</sup> . Identificarea acționarilor valorile mobiliare ale cărora sunt transmise în custodie”, cu următorul cuprins:” se va substitui cu textul „articolul 47 <sup>1</sup> , cu următorul cuprins:”.	<b>Se acceptă.</b>
La art. IV – modificarea Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare: În pct. 3, care prevede modificări la art. 30 alin. (15) al Legii nr. 92/2022, menționăm că nota informativă nu prevede care este raționamentul substituirii cifrei „4” cu cifra „6” din dispoziția „La cererea societății de asigurare sau de reasigurare, autoritatea de supraveghere poate dispune prelungirea fiecăruia	<b>Se ia act.</b> Nota informativă a fost actualizată.

<p>dintre termenele de 3 luni, prevăzute la alin. (8) și (14), cu perioade a câte cel mult 3 luni, de cel mult 4 ori, în condițiile alin. (17)”. De asemenea, nota informativă a proiectului nu prevede care sunt argumentele de rigoare ce vizează dispozițiile la art. V, care prevăd modificări la art. 67 alin. (4<sup>1</sup>) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Subsecvent, în vederea respectării normelor tehnicii legislative, sursa publicării legii citate va fi expusă conform modelului „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223-230, art. 519)”. Totodată, având în vedere că art. V conține doar un singur punct, acesta nu necesită a fi numerotat (observație valabilă și pentru art. VII).</p>	
<p>La art. VI – modificarea Legii nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare: La pct. 1, care prevede modificări la noțiunea termenului „participant” din art. 2 al Legii nr. 234/2016, întru claritatea normei recomandăm să fie prevăzut ca după cuvântul „investiții” se completează cu textul „, depozitar central”. Totodată, urmare excluderii textului „care sunt autorizate să deschidă și să dețină conturi de valori mobiliare la Depozitarul central unic în nume propriu și/sau în numele deținătorilor de valori mobiliare”, noțiunea „participant” se va revedea, întrucât nu oferă claritate în privința obiectului de reglementare în care Banca Națională a Moldovei va stabili calitatea de participant. La pct. 2, în vederea evitării interpretării ambigue a termenului de „cont omnibus” se consideră oportun ca acesta să fie definit în art. 2 al Legii nr. 234/2016.</p>	<p><b>S-a luat act.</b></p>
<p>Cu referire la art. VIII – modificarea art. 8 lit. o) a Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare: - se va indica sursa publicării legii citate; - nota informativă va prevedea argumentele care justifică intervenția realizată la art. 8 lit. o).</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p>În pct. 1, textul „la 12 luni” se recomandă a fi substituit cu textul „la expirarea a 12 luni”. Cu referire la intrarea în vigoare a respectivei legi (cu excepția art. I și III) la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, semnalăm că, potrivit art. 56 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată, decât peste o lună de la data publicării, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, atragem atenția că, în nota informativă urmează să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017. Suplimentar, se</p>	<p><b>Se acceptă.</b> Nota informativă a fost actualizată.</p>

		<p>recomandă ca actele propuse spre modificare să fie expuse în ordine cronologică. În vederea respectării normelor tehnicii legislative și uzanțelor de redactare a actelor normative, se va ține cont că, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv. De asemenea, în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:” (în loc de formularea precum „se expune în următoarea redacție:”), urmată de redarea noului text. Completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia. Prin urmare, în dispozițiile de modificare care prevăd completări la sfârșitul unei norme, nu se va specifica după care cuvinte se completează acestea (a se vedea de ex. art. II pct. 1.)</p>	
5.	<p><b>Banca Națională a Moldvei</b> (demersul nr. 31-002/100/4573 din 19.09.2024)</p>	<p>Cu referire la <i>proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe)</i>, remis spre avizare repetată prin scrisoarea nr. 09-2807 din 6 septembrie 2024, Banca Națională a Moldovei (BNM) comunică lipsa obiecțiilor de ordin conceptual, în măsura în care proiectul de lege ține cont de îngrijorările BNM expuse în avizul nr. 31-002/75/3750 din 22.07.2024 și nu aduce atingere competențelor BNM de a prescrie participanților la Depozitarul Central Unic să asigure în sistemul acestuia segregarea individuală a clienților, care dețin valori mobiliare emise de bănci sau societăți de asigurare/reasigurare.</p>	<p><b>S-a luat act.</b></p>
		<p>La modificările propuse în alin. (1) din art. 56 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, recomandăm substituirea cuvintelor “companie de asigurare/reasigurare” cu cuvintele “societate de asigurare/reasigurare” (potrivit Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare).</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
		<p>Referitor la alin. (1<sup>1</sup>), propus pentru completarea art. 56 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, recomandăm substituirea cuvintelor „prin efectul legii” cu cuvintele „conform legii”, or, prin referința doar la restricțiile aplicate „prin efectul legii” s-ar înțelege doar restricțiile prevăzute de lege, dar nu și restricțiile care pot fi aplicate prin act al autorității publice sau al instanței de judecată. Menționăm, că art. 7 alin. (1) lit. b) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>

		<p>European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă stabilește că „drepturile acționarilor de a-și vinde sau de a-și transfera în alt mod acțiunile [...], nu sunt supuse nici unei restricții la care nu sunt supuse în alte perioade.”. Respectiv, prevederea din Directivă nu se referă limitativ doar la restricțiile prevăzute de lege, dar la orice restricție care poate fi impusă, indiferent de sursă (lege, act judecătoresc, act administrativ), în altă perioadă decât perioada de după data de referință.</p>	
		<p>Cu privire la noua redacție a art. 54 alin. (2) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (art. VII, pct. 1 sbp. 2)), se va exclude trimiterea la alin. (7) în legătură cu excluderea din proiect a alin. (7).</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
		<p>Suplimentar modificărilor propuse la art. 30 alin. (15) din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, propunem excluderea textului ” , în condițiile alin. (17)” din prima propoziție a alin. (15).</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p><b>6.</b></p>	<p><b>Ministerul Finanțelor</b> (demersul nr. 14-05/236 din 23.09.2024)</p>	<p>Urmare a examinării repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețele de capital externe), Ministerul Finanțelor reiterează poziția expusă în avizul nr. 14-05/226 din 09 septembrie 2024.</p> <p>Astfel, cu referire la Art. II din proiect, ce prevede modificări ale Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, atragem atenția asupra faptului că, mecanismul prevăzut la art.54<sup>1</sup> din Legea prenotată are menirea să asigure atragerea unor acționari de calitate și de încredere (în locul celor care nu au respectat cerințele de calitate stabilite de regulator), care să asigure o gestiune eficientă și prudentă a entității, precum și să asigure protecția consumatorilor de servicii financiare (fie că este vorba de o bancă sau de o societate de asigurare), acestea într-un final contribuind la creșterea încrederii populației în sectorul financiar și în serviciile prestate de către entitățile acestuia.</p> <p>În acest context, ținem să remarcăm că, sectorul de asigurări, la fel ca și cel bancar, este un domeniu specific, cu cele mai mari ponderi în întreaga piață financiară a țării, acestea nefiind supravegheate și monitorizate de către Guvern sau de către autoritățile din cadrul acestuia.</p> <p>Conform prevederilor legislației în vigoare, reglementarea prudencială și supravegherea activității societăților de asigurări, din 01 iulie 2023, este realizată de către Banca Națională a Moldovei, care asigură monitorizarea activității, poziției și</p>	<p><b>S-a luat act.</b></p>



		<p>evoluției societăților de asigurări pe piață, aceasta dispunând de o serie de instrumente și pârgii de intervenție și control a activității acestora. Mai mult decât atât, începând cu 01 iulie 2023, Comisia Națională a Pieței Financiare a fost împuternicită cu atribuții noi – de protejare și supraveghere a respectării drepturilor consumatorilor de servicii financiare, inclusiv pe domeniul asigurărilor.</p> <p>Respectiv, considerăm că determinarea interesului public în necesitatea de intervenție a Guvernului, prin cumpărarea acțiunilor nou emise într-o societate de asigurări sau alta, ca rezultat al anulării vechilor acțiuni de către autoritatea de supraveghere, trebuie să fie fundamentată pe o analiză complexă și exhaustivă, ce poate fi efectuată doar prin prisma atribuțiilor de supraveghere și monitorizare a activității acestei societăți, în particular, și a întregului sector de asigurări, în general.</p> <p>În aceste condiții, având în vedere că includerea societăților de asigurări în mecanismul prevăzut la art.54<sup>1</sup> al Legii nr.121/2007 are drept scop asigurarea calității acționariatului, protecția consumatorilor și stimularea investițiilor, inclusiv străine, în economia națională, considerăm că Guvernul urmează să decidă asupra implicării statului în procurarea acțiunilor societăților de asigurări (inițierea negocierilor cu potențialul achizitor și procurarea efectivă a acțiunilor nou emise), la recomandarea autorităților cu implicație/ atribuții de supraveghere în sectorul financiar.</p> <p>Suplimentar, la alin.(13) și (14) din art.54<sup>1</sup>, cuvintele „cu aplicarea unei rate de dobândă egală cu rata la valorile mobiliare de stat pentru perioada de deținere a acțiunilor de către Guvern” urmează a fi substituite cu cuvintele „cu aplicarea unei rate de dobândă egală cu rata medie ponderată a dobânzii la valorile mobiliare de stat pentru perioada de deținere a acțiunilor de către Guvern”, având în vedere că Ministerul Finanțelor emite valori mobiliare de stat pentru maturități cuprinse între 91 zile și 10 ani.</p> <p>Reieșind din cele prenotate, Ministerul Finanțelor comunică susținerea proiectului de Lege propus în condițiile prezentului aviz.</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
<p>7.</p>	<p><b>Centrul de armonizare a Legislației</b> (demersul nr. 31/02-69-10516 din 19.09.2024)</p>	<p>De asemenea, potrivit art. 31 și 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, clauza de armonizare se expune după clauza de adoptare a proiectului național, respectiv, se va exclude de la Art. I, pct. 1 al proiectului și se va reda în următoarea redacție:</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>

		<p>“Prezenta Lege:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- transpune art. 2 lit. (j), art. 3b (1) și (2), art. 3d (1) și (2) prima frază, art. 7 (1), (3) și (4) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 184 din 14 iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 (CELEX:32007L0036);</li> <li>- transpune art. 72 (4) și art. 83 primul alineat din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 (CELEX: 32017L1132)”.</li> </ul>	
		<p>Totodată, cu referire la clauza de armonizare existentă a Legii nr. 1134/1998, la final, textul ”– parțial Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2017/828 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017 de modificare a Directivei 2007/36/CE în ceea ce privește încurajarea implicării pe termen lung a acționarilor” se va substitui cu:</p> <p>” - parțial Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 184 din 14 iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 (CELEX:32007L0036);</p> <p>- art. 72 (4) și art. 83 primul alineat din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 (CELEX: 32017L1132)”.</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>
		<p>Totodată, în contextul celor constatate mai sus, va fi ajustată și Nota de fundamentare, iar compartimentul 5 al acesteia, va conține referințe de transpunere a Directivei 2007/36/CE și Directivei (UE) 2017/1132 în conformitate cu pct. 26 din</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>

		<p>Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.</p>	
<p>8.</p>	<p><b>Consiliul Concurenței</b> (demersul nr. DJ-06/630-1385 din 24.09.24)</p>	<p>Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 24 septembrie 2024, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr.183/2012, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe și, în limitele competenței sale, comunică următoarele. Proiectul la Art.II propune modificarea Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice. Potrivit pct. 2 art. 541 alin. (12) lit. b din proiect, se propune la efectuarea tranzacțiilor cu acțiuni conform art. 541 să nu fie aplicate prevederile art. 10-54, 55-68 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, prevederile Legii concurenței nr. 183/2012, precum și ale Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. În acord cu art.2 din Legea concurenței nr.183/2012, prevederile legii se aplică asupra tuturor relațiilor din sectoarele economiei naționale, cu excepția relațiilor de muncă.</p> <p>Totodată, conform art. 339 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014, prevederile Acordului nu se aplică ajutoarelor de stat legate de domeniul pescuitului, produselor care fac obiectul anexei nr. 1 la Acordul privind agricultura sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura. În aceeași ordine de idei, art.341 al Acordului de Asociere, stabilește că părțile adoptă sau mențin, după caz, legislația privind controlul ajutoarelor de stat.</p> <p>De asemenea, părțile stabilesc sau mențin, după caz, o autoritate independentă din punct de vedere funcțional investită cu competențele necesare pentru controlul ajutoarelor de stat. Această autoritate are, printre altele, competența de a autoriza scheme de ajutoare de stat și măsuri individuale de ajutoare de stat, precum și competența de a dispune recuperarea ajutoarelor de stat acordate ilegal. Subsecvent, Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat la art.1, stabilește că prevederile legii</p>	<p><b>Se acceptă.</b></p>

		<p>nu se aplică ajutoarelor de stat legate de domeniul produselor agricole prevăzute în anexa nr. 1 la Acordul privind agricultura sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura ratificat prin Legea nr.218/2001 și, totodată, exceptează din sfera de aplicare a prezentei legi numai activitățile de politică monetară și valutară ale Băncii Naționale a Moldovei. Respectiv, celelalte activități realizate în sistemul bancar cad sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Astfel, prin semnarea Acordului de Asociere, Republica Moldova s-a angajat să instituie un sistem de control al ajutoarelor de stat, fără excepții pentru sistemul bancar și sectorul societăților de asigurare sau reasigurare.</p> <p>Prin urmare, ținem să atenționăm că propunerea de exceptare de la aplicarea Legii concurenței nr.183/2012 și a Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, la efectuarea tranzacțiilor cu acțiuni prevăzute la art.541 alin.(12) lit.b) din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice, nu este corelată cu dispozițiile Legii concurenței nr.183/2012 și a Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și, astfel, nu va putea fi asigurată realizarea angajamentelor externe, asumate de Republica Moldova.</p> <p>În acest context, în vederea corelării normelor Legii concurenței nr.183/2012 și Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat cu dispozițiile pct.2 art. 541 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice și în vederea asigurării realizării angajamentelor asumate de Republica Moldova pe plan extern, considerăm imperios indispensabil excluderea trimiterii la Legea concurenței nr.183/2012 și Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat de la pct. 2 art. 541 alin.(12) lit.b) din proiect. Subsecvent, menționăm că la efectuarea tranzacțiilor cu acțiuni conform art. 541 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice, va fi necesar obținerea deciziei Consiliului Concurenței în cazul când tranzacția efectuată va constitui o operațiune de concentrare economică ce cade sub incidența Legii concurenței nr.183/2012 sau, după caz, dacă această tranzacție va prezenta semne de ajutor de stat reglementat de Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, până la obținerea avizului prealabil al Băncii Naționale a Republicii Moldova.</p>	
9.	<p><b>Centrul Național Anticorupție</b> (demersul nr. 06/2/15806 din 18.09.2024)</p>	<p><b>RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE</b></p> <p>la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe) (număr unic 1189/MDED/2023) - remis repetat la REA nr. ELO24/9813 din 05.07.2024</p>	<p><b>S-a luat act.</b></p>

Nr. ELO24/9989 din 18.09.2024

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

## **I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului**

### **I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului**

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

### **I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului.**

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate." Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării [www.mded.gov.md](http://www.mded.gov.md) la compartimentul

Transparență decizională/Anunțuri privind consultări publice, precum și pe portalul [www.particip.gov.md](http://www.particip.gov.md). În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

### **I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului**

În nota informativă se menționează că: „Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. La elaborarea proiectului de lege a participat Grupul de lucru privind piața de capital, constituit prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 44 din 4 aprilie 2023, în componența reprezentanților Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a Moldovei, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Serviciului Prevenire și Combaterea Spălării Banilor, Depozitarului Central Unic al Valorilor Mobiliare, Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenorialului, Asociației Băncilor din Moldova și ai asociațiilor de business”. În continuare, autorul menționează în notă că: „Eliminarea barierelor normative pentru investitori și companiile locale în accesarea unei piețe de capital străine se realizează prin adoptarea unui set de măsuri care facilitează integrarea și armonizarea cu standardele și reglementările internaționale – preponderent europene. Acest proces este important pentru a permite societăților locale să se alinieze la piețele de capital și bursele de valori străine din mai multe motive (...)”.

### **I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect**

Prin proiect, autorul propune modificări care ar facilita accesul antreprenorilor locali la piețe de capital externe, ceea ce este conform interesului public. La fel, sunt propuse modificări la Legea nr. 121/2007 ca urmare a recomandării Comitetului Național de Stabilitate Financiară.

### **I.5. Justificarea soluțiilor proiectului**

#### **I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.**

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde: a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului

normativ; c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse; d) analiza impactului de reglementare; e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent; i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ." Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite, precum și principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

### **I.5.2. Argumentarea economică-financiară.**

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare". În nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului de act normativ nu implică cheltuieli din bugetul public național. Dimpotrivă, se pot aștepta venituri la bugetul public național datorită finalităților și rezultatelor scontate de la implementarea proiectului expuse la pct. 2 din prezenta nota informativă, inclusiv (i) creșterea numărului de investitori rezidenți și nerezidenți, și a valorii investițiilor în diverse domenii ale activității economice, și (ii) creșterea cifrei de afaceri a întreprinderilor care vor avea acces la piețele de capital externe”

## **II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului**

### **II.1. Limbajul proiectului**

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...] e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...] f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]". Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

## **II.2. Coerența legislativă a proiectului**

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

## **II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect**

Prin proiect se reglementează activitatea entităților publice și a agenților publici responsabili de implementarea prevederilor proiectului. Normele din proiect nu conțin reglementări confuze în ceea ce privește atribuțiile ce urmează să fie exercitate.

## **II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului**

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

## **III. Concluzia expertizei**

În nota informativă se menționează că: „Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. La elaborarea proiectului de lege a participat Grupul de lucru privind piața de capital, constituit prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 44 din 4 aprilie 2023, în componența reprezentanților Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a Moldovei, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Serviciului Prevenire și Combaterea Spălării Banilor, Depozitarului Central Unic al Valorilor Mobiliare, Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenorialului, Asociației Băncilor din Moldova și ai asociațiilor de business”. În continuare, autorul menționează în notă că: „Eliminarea barierelor normative pentru investitori și companiile locale în accesarea unei piețe de capital străine se realizează prin adoptarea unui set de măsuri care facilitează integrarea și armonizarea cu standardele și reglementările internaționale – preponderent europene. Acest proces este important pentru a permite societăților locale să se alinieze la piețele de capital și bursele de valori străine din mai multe motive (...)”. La fel, în nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului de act



		<p>normativ nu implică careva cheltuieli din bugetul public național. Dimpotrivă, se pot aștepta venituri la bugetul public național datorită finalităților și rezultatelor scontate de la implementarea proiectului expuse la pct. 2 din prezenta nota informativă, inclusiv (i) creșterea numărului de investitori rezidenți și nerezidenți, și a valorii investițiilor în diverse domenii ale activității economice, și (ii) creșterea cifrei de afaceri a întreprinderilor care vor avea acces la piețele de capital externe”.</p> <p><b>În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.</b></p>	
--	--	--	--

**Secretar de stat**

**Veronica ARPINTIN**